

§ 301

Kaupunginsairaalan sairaansijojen vähentäminen

HEL 2013-010836 T 05 04 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määrää vähennetään 25 sairaansijalla 1.11.2013 alkaen niin, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määräksi jää 729. Muutos toteutetaan sulkemalla Herttoniemen sairaalan osasto 3.

Käsittely

1. Vastaehdotus:

Jäsen Tuula Salo teki alla esitetyn vastaehdotuksen, joka raukesi kannattamattomana.

"1.Ei lakkauteta Herttoniemen osasto kolmesta ennen kuin on selvitetty kotihoidon tila, henkilöstörakenne ja – tarve (sairaanhoitaja/lähihoitaja) ja saatujen tulosten mukaan asiaa harkitaan sitten uudelleen.

2. Ennen os kolmen lakkauttamista selvitetään mahdollisuutta perustaa äkillisen hoivan tarpeessa olevien tukiyksikkö, jonne kotihoito, päivystyspoliklinikat ja kaupunginsairaaloiden yksiköt voivat lähettää nopeasti ei-sairaalahoitoa tarvitsevat asiakkaat/potilaat.

Perustelut:

1) Os 3 toimii täydellä volyymilla. Käytännössä ei ole nähtävissä hoidon tarpeen vähenemistä, koska 25 +1 potilaspaikkaa ei ole tyhjillään. Tänä kesänä joka Herttoniemen sairaalan osastolla oli pakosta 27 potilasta, 25 sijaan ja sama henkilöstö hoiti nämä 2 ylipaikkaa/osasto, eli tarvetta olisi 24/7 h tukiyksikölle.

2) Sairaalaan odottaa paikkaa potilaita jonosta Hus:sta ja päivystysalueelta. Samanaikaisesti pitkäaikaista hoitopaikkaa odottavat potilaat ovat osastolla kuukausia. Vuoden 2013 aikana vaihto on ollut hidasta, koska pitkäaikaista paikkaa odottavia potilaita on ollut enemmän kuin kotiutuvia. Tämä pitkäaikaishoitopaikkaa odottavien tilanne on 2010 tehdyn organisaatiomuutoksen seurausta, jolloin pitkäaikaista paikkoja vähennettiin. Siihen tarpeeseen kotihoito ja pitkäaikaishoito ei ole pystynyt vastaamaan.

3) Strategiasuunnitelmassa 2014-2016 painotetaan kaikille helsinkiläisille yhdenvertaista hyvää hoitoa Länsi-Helsingistä Itä-Helsinkiin ja jotta siihen päästäisiin, tarvitsemme aluksi itäiselle alueelle

24h paikan, oli se millä nimellä hyvänsä, tukiyksikkö/ tilapäinen koti/ kriisipaikka, missä huolenpitoa olisi 24/7, jonne voisi siirtyä ei-sairaalahoitoa tarvitsevat asiakkaat ppkl:lta, kotihoidosta ja kaupunginsairaaloiden vuodeosastoilta, eli toiminta, joka tukee edellä mainittuja yksiköitä esim. omaishoitajan jouduttua sairaalaan ja hoidettava ei pärjää yksin kotona, eikä tarvitse kuitenkaan sairaalahoitoa. Ppkl:ta/kaupungin sairaalasta, jos asiakas ei tarvitse sairaalahoitoa ja kotihoito ei vedä tai potilas ei ole vielä ns.kotikuntainen, vaan tarvitsee huolenpitoa 24/7.

Muuta huomioon otettavaa:

- Sosiaali- ja terveystieteiden painopistealueena on tulevaisuudessa kotihoito. Tällä hetkellä kotihoito toimii resurssiansa ääri rajoilla. Heidän henkilökuntamitoituksensa on lähihoitaja-painotteista. Heillä on myös henkilökuntaa, jolla ei ole lääkehoito-oikeutta. Eli heillä ei ole riittävästi sairaanhoitajatasoista osaamista, joka osaisi arvioida ja ennakoida asiakkaiden hoidon tarpeen muutoksia.

- Missä hoidetaan Husista ja päivystysalueelta jonottavat potilaat, jotka tarvitsevat sairaanhoitoa eivätkä pelkästään hoivaa?

- Helsingin tietokeskuksen mukaan kaakkoisen suurpiirin alueella yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa 8139:stä 9647:ään vuodesta 2013 vuoteen 2019. Itäisen suurpiirin yli 65-vuotiaiden osuus samana aikana kasvaa 18 102:sta 20 969:ään. Tällä hetkellä Herttoniemen sairaalan alueella asuu 26 241 yli 65-vuotiaasta. Sote-uudistuksen mukaan kunnalla, jossa on vähintään noin 20 000 asukasta, on oikeus järjestää perustason sosiaali- ja terveyspalvelut.

- Metropolia Ammattikorkeakoulun YAMK- opiskelija Teemu Jarvan tekemän opinnäytetyön mukaan Herttoniemen sairaalaan os 3 ja 4 kotoa tulleista (61) potilaista kotiutui 57,4% (35) v.2011. Heistä takaisin osastohoitoon palasi 20,5% (13) v. 2011 aikana. Potilaat palasivat 1 pv-10 kk sisällä. Saman vuoden aikana heistä palasi sairaalaan kolmannen kerran kolme potilasta. Yksi potilas oli osastohoidossa Herttoniemen sairaalassa kuusi kertaa. (Jarva, 2013: Muistisairaan potilaan kotiutuminen Herttoniemen sairaalasta.)

Tämä osaltaan kuvaa potilasainesta, joka on hoidettavana Helsingin kaakkoisen suurpiirin alueella. Tämä on osoitus siitä millaisessa todellisuudessa elämme: kotihoito ei pysty vastaamaan kotiutuvan potilaan toipilasajan tarpeisiin ja asukkaat ovat sairaanhoitoa tarvitsevia. Tässä tietoa minkä kierroksen vanhus joutuu kiertämään ja aivan turhaan.

Tilastollisesti, jos asiakas on ollut yhtäjaksoisesti sairaalahoidossa kaksi kuukautta kotiinpaluu vaikeutuu tai MMSE-pisteet (muistitesti) ovat liian korkeita asiakkaan selviytyä kotona kotihoidon turvin."

2. Vastaehdotus:

Jäsen Jouko Malinen teki seuraavan vastaehdotuksen:
"Lakkautuspäätöksen jälkeen varmistetaan kotihoidon resurssien riittävyys".

Vastaehdotusta kannattivat Joonas Leppänen ja Gunvor Brettschneider.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (jäsen Jouko Malisen vastaehdotus): Lakkautuspäätöksen jälkeen varmistetaan kotihoidon resurssien riittävyys.

Jaa-äännet: 7

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Katriina Juva, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 6

Gunvor Brettschneider, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Miikka Merikanto, Tuula Salo, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Jouko Malinen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Lakkautuspäätöksen yhteydessä lautakunnalle pitäisi samalla tuoda hoitojonojen tilanne ja vapautuvien resurssien sijoittuminen."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Kristina Backlund, kaupunginsairaalan johtajalääkäri, puhelin: 050 3666781
kristina.backlund(a)hel.fi

Otteet

Ote

Postiosoite
PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Virastopäällikkö
Sairaala-, kuntoutus- ja
hoivapalvelut osastopäällikkö
Kaupunginsairaalan
johtajalääkäri
Talous- ja tukipalvelu -osaston
osastopäällikkö

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäne, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määrää vähennetään 25 sairaansijalla 1.11.2013 alkaen niin, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määräksi jää 729. Muutos toteutetaan sulkemalla Herttoniemen sairaalan osasto 3.

Esittelijä

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön 4 §:n 18 momentin mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtäviin kuuluu vahvistaa sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä. Terveystoimilain 67 §:n mukaan laitoshoidolla tarkoitetaan hoitoa ja kuntoutusta sairaalan, terveyskeskuksen tai muun terveydenhuollon toimintayksikön vuodeosastolla tai sitä vastaavissa olosuhteissa.

Helsingissä sairaansijojen suhteellinen määrä on muita kuntia suurempi. Sosiaali- ja terveystoimen käyttösunnitelmassa 2013 on todettu, että palvelurakennemuutosta jatketaan siirtämällä painopistettä kotona asumista tukeviin palveluihin.

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesityksessään 2014 todennut, että palvelurakenteen keventäminen toteutetaan turvaten samalla hoitoketjujen sujuvuus. Palveluketjujen sujuvuuksua sairaalapaikkoja vähennetään asteittain, ja vapautuvia voimavaroja kohdennetaan osittain muihin kotona asumista tukeviin palveluihin.

Palveluketjujen toiminta on tehostunut. Sekä siirtoviiveitä kokonaisuudessaan että siirtoviivehoitopäivämaksuihin johtaneita siirtoviiveitä on kertynyt selvästi vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavana ajanjaksona. Samoin odotusajat pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoitoon ovat lyhentyneet ja odottajien määrä on vähentynyt. Myös alle 65-vuotiaiden monisairaiden palveluasuminen on järjestynyt aiempaa paremmin.

Talousarvioesityksessä 2014 on sitouduttu vähentämään Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen käytössä olevia (mukaan lukien Oulunkylän kuntoutussairaala) sekä Terveys- ja päihdepalvelujen somaattisia sairaalapaikkoja asteittain yhteensä vähintään 50:llä vuoden 2014 aikana. Paikkojen kokonaismäärä on tällä hetkellä 1145.

Toimenpiteen kustannusvaikutukseksi on talousarvioesityksessä arvioitu noin 1,5 milj. euroa vuonna 2014.

Tilankäyttösuunnitelman 2013-2023 mukaisesti sosiaali- ja terveysvirasto luopuu Herttoniemen sairaalan kiinteistöstä viimeistään vuoteen 2022 mennessä. Sairaaloiminnan osalta kiinteistöstä luopuminen aloitetaan asteittain vuoden 2013 lopusta alkaen sulkemalla Herttoniemen sairaalan osasto 3.

Tavoitteena on myös, että kaikilla sairaalaosastoilla sairaanhoitajien osuus hoitohenkilökunnasta on 70 % ja perus- ja lähihoitajien osuus 30 %. Akuuttihoitossa tarvitaan sairaanhoitaja jokaisessa työvuorossa jokaisella sairaalaosastolla, ja pienemmällä sairaanhoitajien osuudella sitä ei aina voida turvata. Kaupunginsairaalan muissa yksiköissä Laakson, Malmin ja Suursuon sairaaloissa sairaanhoitajien osuus on lähes tavoitetasolla, mutta Herttoniemen sairaalassa osuus on selvästi pienempi. Sulkemalla yhden Herttoniemen sairaalan osaston ja siirtämällä vapautuvat sairaanhoitajavakanssit muille osastoille voidaan henkilöstörakennetta muuttaa. Samalla mahdollistetaan vapautuvien perus- ja lähihoitajien vakanssien osittainen kohdentaminen kotona asumista tukeviin palveluihin, kuten kotihoitoon.

Ajoittamalla sairaansijojen vähentäminen loppuvuoteen 2013 rauhoitetaan vuodenvaihteen aikainen toiminta ja mahdollistetaan muutoksen vaikutusten toteutuminen täysimääräisinä vuonna 2014.

Sairaansijojen vähentämistä ja Herttoniemen sairaalan osasto 3:n sulkemista on käsitelty yhteistoimintamenettelyn mukaisesti Herttoniemen sairaalan laajennetussa johtoryhmässä 29.5.2013, osasto 3:n henkilökunnan kokouksessa 6.6.2013 ja koko sairaalan henkilökunnan kokouksissa 12.6., 13.6. ja 22.8.2013. Asiaa on käsitelty myös Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osaston henkilöstötoimikunnassa 10.6. ja 2.9.2013. Toimikunta ei antanut asiasta lausuntoa.

Terveysvaikutusten arviointi

Painopisteen siirtäminen raskaammista palveluista kevyempiin kotiin annettaviin ja kotona asumista tukeviin palveluihin vaikuttaa terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä edistävästi niin, että kotona asuvien osuus iäkkäistä kasvaa. Iäkkäiden ja toimintakyvyltään alentuneiden asukkaiden ehkäisevät, hoitavat ja kuntouttavat palvelut on mahdollista tuottaa aikaisempaa asiakaskeskeisemmin ja omassa asuinympäristössä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

17.09.2013

Lisätiedot

Kristina Backlund, kaupunginsairaalan johtajalääkäri, puhelin: 050 3666781
kristina.backlund(a)hel.fi

Otteet

Ote

Virastopäällikkö
Sairaala-, kuntoutus- ja
hoivapalvelut osastopäällikkö
Kaupunginsairaalan
johtajalääkäri
Talous- ja tukipalvelu -osaston
osastopäällikkö

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystalautakunta 03.09.2013 § 291

Pöydälle 03.09.2013

HEL 2013-010836 T 05 04 00

Päätös

Sosiaali- ja terveystalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.09.2013 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Tuula Salo: Esitän asian jättämistä pöydälle.

Kannattajat: Jouko Malinen

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Kristina Backlund, kaupunginsairaalan johtajalääkäri, puhelin: 050 3666781
kristina.backlund(a)hel.fi